नेपाल राष्ट्र बैंक

प्रशासन सेवातर्फको अधिकृत तृतीय पदमा वाणिज्य कानून (Commercial Law) तर्फ खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा लिइने लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस बैंकमा प्रशासन सेवातर्फको अधिकृत तृतीय पद वाणिज्य कानून (Commercial Law) तर्फ खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा लिइने लिखित परीक्षाको प्रश्नहरु अंग्रेजीमा सोधिनेछन् । पाठ्यक्रमको विस्तृत विवरण सम्बन्धित पत्रमा नै उल्लेख गरिएको छ । प्रथम र द्वितीय पत्रमा ५/५ वटा प्रश्नहरु सेधिनेछन्, सबै प्रश्नहरु अनिवार्य छन् । जसमध्ये कम्तिमा २/२ वटा प्रश्नको अंग्रेजी भाषामा र ३/३ वटा प्रश्नको नेपाली भाषामा उत्तर दिनु पर्नेछ । यसै गरी तृतीय पत्रमा ३ वटा प्रश्नहरु सोधिनेछन्, सबै प्रश्नहरु अनिवार्य छन् । जस मध्ये कम्तिमा एउटा कानूनी समस्यागत प्रश्नको अंग्रेजी वा नेपाली भाषामा उत्तर दिनु पर्नेछ भने नजीर अध्ययनमध्ये नेपाली भाषामा १ र अंग्रेजी भाषामा १ नजीरको सिमक्षा गर्नु पर्नेछ । जस मध्ये कम्तिमा एउटा प्रश्नको अंग्रेजी भाषामा उत्तर दिनु पर्नेछ । लिखित परीक्षाको पत्र, विषय, पूर्णाङ्क, समय तथा परीक्षा प्रणाली सम्बन्धी विवरण निम्नानुसारको हुनेछ ।

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	समय	परीक्षा प्रणाली
प्रथम	बैंकिङ् कानून तथा आन्तरिक व्यवस्थापन (Banking Laws and Internal Management)	900	४ घण्टा	विषयगत
द्वितीय	वाणिज्य कानून (Commercial Law)	900	४ घण्टा	विषयगत
तृतीय	समस्या र समाधान (Problems and Solutions)	900	४ घण्टा	विषयगत

पाठ्यक्रमको विस्तृत विवरण संलग्न छ।

प्रथम पत्र

बैकिङ् कानून तथा आन्तरिक व्यवस्थापन (Banking Laws and Internal Management)

यस पत्रमा जम्मा पाँच प्रश्नहरु सोधिने छन्, जसमध्ये कुनै दुईं प्रश्नहरुको अंग्रेजीमा र तीन प्रश्नहरुको नेपाली भाषामा उत्तर दिनु पर्नेछ । पाठ्यक्रमको विस्तृत विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

- १. नेपालको वित्तीय प्रणाली सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था
  - (Legal Provisions of Nepalese Financial System)
  - (a) General Concept, **Scope**, and Development of Banking and Financial Laws
  - (b) Incorporation and Licensing Policy of Banks and Financial Institutions
  - (c) Types and Classification of Banks and Financial Institutions
  - (d) Merger, Acquisition, Amalgation, **Insolvency** and Liquidation of Banks and Financial Institutions
  - (e) Roles/Functions of Banks and Financial Institutions
- २. बैंक तथा वित्तीय संस्थाको पुनर्संरचनामा नेपाल राष्ट्र बैंकको भूमिका (Roles of NRB in Restructuring Banking and Financial Institutions)
  - (a) Concept and Objectives of Restructuring of Financial Sector
  - (b) Case Studies of Restructuring
- ३. नेपाल राष्ट्र बैंकको नियमन र सुपरीवेक्षण व्यवस्था

(NRB's Regulation and Supervision Provisions)

- (a) Regulatory and Supervisory Principles
- (b) NRB's Role in Regulation and Supervision of Banking and Financial Institutions
- (c) Regulatory Prudential Directives and Corporate Governance
- (d)Debt Recovery and Blacklisting
- ४. विदेशी विनिमय**को नियमन**

(Foreign Exchange Regulation)

- (a) General Concept of Foreign Exchange Management and Regulation
- (b) Nepalese Legal Provisions on Foreign Exchange Regulation
- ५. बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरुमा विदेशी लगानीको नियमन

(Regulation of Foreign Investment in Banks and Financial Institutions)

- (a) Foreign Investment and Technology Transfer in Nepalese Banks and Financial Institutions
- (b) Legal Regulation of Foreign Investment and Technology Transfer in Nepalese Banking and Financial Sector

- ६. नेपालको बैकिङ् तथा वित्तीय क्षेत्रको विकासमा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरुको प्रभाव (International Organizations in the Development of Nepalese Banking and Financial Sector)
  - (a) World Bank
  - (b) International Monetary Fund
  - (c) Asian Development Bank and
  - (d) World Trade Organization
  - (e) Understanding of the major International legal instruments governing the establishment and functioning of the above organizations.
- ७. नेपाल राष्ट्र बैंकको आन्तरिक व्यवस्थापन
  - (NRB's Internal Management)
  - (a) Constitution of Nepal Rastra Bank Board of Directors (Composition, Appointment. Powers and Duties of Board of Directors, Governor, and Delegation of Authority)
  - (b) Understanding of NRB's Existing Personnel Administration Regulations (Recruitment, Transfer, Promotion and Disciplinary Actions)
  - (c) Understanding of NRB's existing Financial Administration Regulations (Procurement, Construction, Tenders and Auction Management)
  - (d) Public Debt Management and Regulation.

द्वितीय पत्र वाणिज्य कानून (Commercial Law)

यस पत्रमा जम्मा पाँच प्रश्नहरु सोधिने छन्, जसमध्ये कुनै दुई प्रश्नको अंग्रेजी र तीन प्रश्नको नेपाली भाषामा उत्तर दिनु पर्नेछ । पाठ्यक्रमको विस्तृत विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

- १. वाणिज्य कानूनको अर्थ, महत्व र क्षेत्र (Meaning, Importance and **Scope** of Commercial Law)
- २. करारको सामान्य सिद्धान्त र नेपालको कानूनी व्यवस्था (General Principles of Contract and Nepalese Legal Provisions)
  - (a) General Principles of Contract
  - (b) Specific Contracts Guarantee, Agency, Bailment, Pledge, Carriage
  - (c) Nepalese Legal Provisions
- ३. कम्पनी कानूनको अवधारणा र नेपालको कानूनी व्यवस्था (Concepts of Corporate Law and Nepalese Legal Provisions)
  - (a) Concepts of Corporate Law
  - (b) Formation, Capital, Administration and Insolvency of Company
  - (c) Nepalese Legal Provisions
  - (d) Corporate regulation of Nepalese Banks and Financial Institutions
- ४. धितोपत्र कारोवार सम्बन्धी कानून (Securities Laws)
  - (a) Listing, De-listing, Insider Dealing
  - (b) Operation and Regulation
  - (c) Nepalese Legal Provisions
- ५. मध्यस्थता सम्बन्धी कानूनको अवधारणा, महत्व र नेपालको कानूनी व्यवस्था (Concept and Significance of **Alternative Dispute Resolution (ADR)**, Arbitration Law and Nepalese Legal Provisions)
  - (a) Concept and Significance of ADR, particularly Commercial Mediation/Conciliation and Arbitration
  - (b) Arbitration Rules: International Chamber of Commerce (ICC), United Nations Commission on International Trade Laws (UNCITRAL), and International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID)
  - (c) Nepalese Legal Provisions on Commercial Mediation/Conciliation and Arbitration
  - (d) Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards in Nepal
- ६. विश्व व्यापार संगठनको सामान्य अवधारणा, सिद्धान्त र नेपालको लागि यसको सान्दर्भिकता (General Concept, Principles of World Trade Organization (WTO) and its Significance to Nepal)
  - (a) General Concept and Principles of WTO Agreements and WTO

- (b) Services Sector and Financial Services
- (c) WTO and Least-Developed Countries (LDCs) and Relative Significance to Nepal
- ७. विद्युतीय कारोवार (Electronic Commerce)
  - (a) Concept, Scope and System of Electronic Commerce
  - (b) Legality of Electronic Transactions
  - (c) Legal Regulation of Electronic Commerce in Nepal.
  - (d) Cyber Crimes

तृतीय पत्र

समस्या र समाधान

(Problems and Solutions)

यस पत्रमा जम्मा तीन प्रश्नहरु सोधिने छन्, सबै प्रश्नहरु अनिवार्य छन्। जसमध्ये समूह "क" बाट एक कानूनी समस्यागत प्रश्नको अंग्रेजी वा नेपाली भाषामा उत्तर दिनु पर्नेछ । समूह "ख" बाट देहायका नजीरहरु मध्ये एक एक वटा नजीरको अंग्रेजी र नेपाली भाषामा सो नजीरमा दिइएको तथ्यको आधारमा सर्वोच्च अदालतबाट अन्तिम रुपमा भएको फैसला र व्याख्याको एक कानून विज्ञको हैसियतले सिमक्षा गर्न पर्नेछ ।

समूह "क" बैंकिङ् अपराध (Banking Crimes)

- (a) Money Laundering
- (b) Combating Financing on Terrorism
- (c) Other Banking Crimes and Frauds

समूह "ख"

बैंक तथा बैंकिङ् अपराध सम्बन्धी मुद्दामां न्यायालयको प्रवृत्ति (Judicial Trend in Banking Cases and Banking Crime Cases)

निदिष्ट नजीरहरु (Prescribed Cases):

- ९. भुवनमान सिंह प्रधान वि. नेपाल राष्ट्र बैंक, केन्द्रीय कार्यालय समेत, (रिट नं.३३८९ / २०६०) आदेश मिति २०६२।७२९, संयुक्त इजलास, सर्वोच्च अदालतबाट जारी भएका निर्देशनात्मक आदेशहरुको कार्यान्वयनको अवस्था २०६३, राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठान, काठमाडौं।
- २. <u>कृष्ण गोपाल टंडन समेत</u> वि. <u>नेपाल राष्ट्र बैंक, काठमाडौं समेत,</u> ने.का.प. २०६०, निर्णय नं.७२९५, पृ.९१८
- ३. <u>विष्णु प्रसाद उपाध्याय</u> वि. <u>राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक शाखा कार्यालय सुर्खेत समेत,</u> ने.का.प. २०५९, नि.नं.७१३८, पृ.६५९
- ४. <u>विनय रेग्मी</u> वि. <u>श्रम अदालत समेत,</u> सर्वोच्च अदालतबाट प्रतिपादित वाणिज्य कानून सम्बन्धी केही महत्वपूर्ण नजीरहरु, २०६३
- ५. इन्दीरा जंगम वि. नेपाल राष्ट्र बैंक, के.का. समेत, ने.का.प. २०५८, नि.नं. ७०२७, पृ.४७१
- ६. <u>केशव किसी समेत</u> वि. <u>इन्टरनेशनल लिजिङ एण्ड फाइनान्स कं.लि. समेत</u>, ने.का.प. २०५८, नि.नं.६९८६, पृ.१३९
- ७. <u>राजेन्द्र कुमार कुंवर समेत</u> वि. राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक काठमाडौं शाखा समेत, ने.का.प. २०५८, नि.नं.६९८५, पृ.१२७
- लुनकरण दास चौधरी समेत
   वि. नेपाल राष्ट्र बैंक के.का. समेत
   (२०६२), सर्वोच्च अदालतबाट

   प्रतिपादित वाणिज्य कानून सम्बन्धी केही महत्वपूर्ण नजीरहरु-२०६३
- ९. <u>रामहिर खनाल</u> वि. <u>वसन्त कुमार बोहरा</u> (२०६१), सर्वोच्च अदालतबाट प्रतिपादित वाणिज्य कानून सम्बन्धी केही महत्वपूर्ण नजीरहरु-२०६३

- १०. उमा अग्रवाल वि. नेपाल बैंक लि.समेत, ने.का.प. २०४६, नि.नं.३९१७, पृ.८६८
- ११. गोपाल प्रसाद उपाध्याय वि. नेपाल बैंक लि., ने.का.प. २०४५, नि.नं.३६००, पृ.९६९
- १२. <u>माधव प्रसाद तिमिल्सिना</u>वि. <u>श्री ५ को सरकार, विशेष प्रहरी विभाग,</u> ने.का.प. २०४५, नि.नं.३४१९, प्.३३६
- १३. श्री प्रोएस ट्रान्सपोर्ट कं.(प्रा.) लि. वि. <u>हेटौडा सिमेन्ट उद्योग लि. हेटौडा,</u> ने.का.प. २०४४, नि.नं.३१८४, प्.८४७
- १४. <u>आनन्दभक्त राजभण्डारी</u> वि. <u>श्री ५ को सरकार अर्थ मन्त्रालय</u> ने.का.प. २०४३, नि.नं.२७३७, $q_.$ ४९४
- १५. नेपाल बैंक लि. वि. रध्नाथ अग्रवाल, ने.का.प. २०४४, नि.नं.३२२४, पृ.९९८